

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Uge med stabile nøgletal

Af: Cheføkonom Tore Stramer

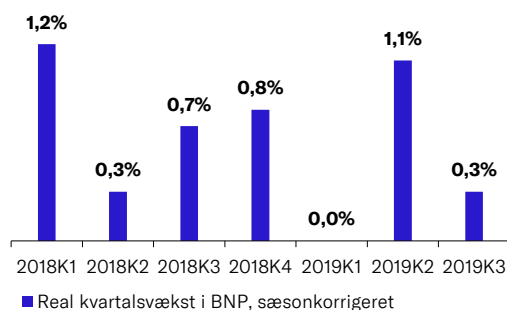
Den forgangne uge

De økonomiske nøgletal har generelt vist en stabil udvikling over den seneste uge. Ledighedstallene for oktober viste et uændret niveau på 103.900 personer i oktober. Det betyder, at ledigheden nu har været omtrent uændret over de seneste 12 måneder. Det viser, at fremgangen i beskæftigelsen i øjeblikket akkurat er stærk nok til at holde trit med stigningen i arbejdsstyrken.

Detailsalget viste umiddelbart et fald på 0,2% i oktober, men har dog ligger nogenlunde stabilt over de seneste tre måneder. Faldet i oktober skal ses i sammenhæng med at årets Black Friday kan have fået flere til udskyde forbrug fra oktober til november. Samlet ser så har detailsalget dog vist en lille opbremsning over de seneste måneder.

De foreløbige BNP-tal viste en fremgang på 0,3% i tredje kvartal, hvilket må betegnes som et fornuftigt niveau. Det er særligt eksporten, der driver væksten, mens den indenlandske efterspørgsel (privatforbrug og investeringer) er bremset op. Det er en smule overraskende med tanke på, at væksten på vores eksportmarkeder ellers er bremset op. Vi forventer en samlet BNP-vækst på 2% i år aftagende til 1-,1,5% i 2020.

Nøgletal	Side
Ledigheden står i stampe	2
Detailsalget står i stampe – udsigt til svagt julesalg	3
Fin vækst i dansk økonomi - men farerne lurar om hjørnet	4
Industriens krisefrygt aftog i november	5

Ledigheden står i stampe

Danmarks Statistik har fredag offentliggjort tal der viser, at ledigheden i oktober lå uændret omkring et niveau på 103.900 personer. Det betyder, at ledigheden nu har ligget på et uændret niveau siden januar 2019. Det stabile ledighedsniveau skal ses i sammenhæng med, at stigningen i beskæftigelsen er bremset op og kun lige akkurat er stærk nok til at holde trit med fremgangen i arbejdsstyrken. Ifølge finansministeriet stiger arbejdsstyrken i øjeblikket med ca. 34.000 personer om året, svarende til godt 2.800 personer om måneden.

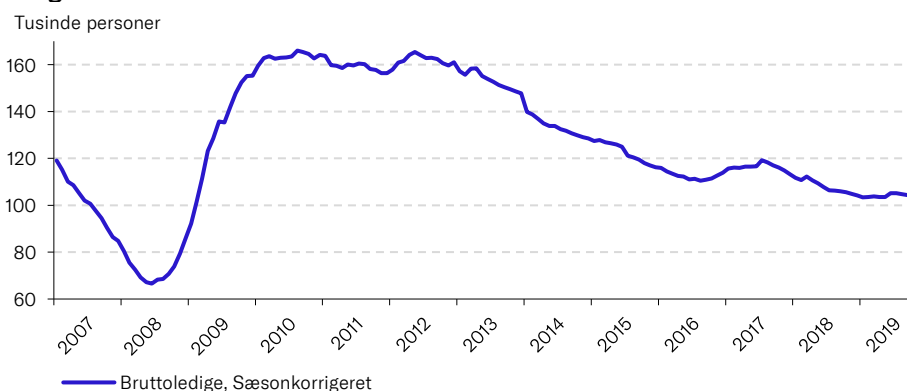
En del af forklaringen på den seneste opbremsning på arbejdsmarkedet er, at den globale afmatning nu er begyndt at smitte af på aktiviteten herhjemme. Men det er ikke hele forklaringen. Den stigende krisefrygt hos virksomhederne har i kombination med de ekstraordinært usikre udsigter også lagt en effektiv dæmper på ansættelseslysten.

På den måde har den ekstraordinære usikkerhed, der bl.a. kommer fra handelskrigen og det kaotiske brexitforløb, allerede fået reelle konsekvenser herhjemme i form af en lavere jobvækst. Det er bekymrende, da det er en udvikling, der kan blive selvforstærkende. Når færre finder beskæftigelse og ledigheden står i stampe, så stiger efterspørgslen i økonomien ikke så meget som tidligere, hvilket giver anledning til lavere vækst og jobskabelse.

Vi forventer ikke ny ledighedsbølge – men risikoen er steget

Vi forventer dog ikke at se en ny større stigning i ledigheden over de kommende måneder. Det skyldes, at vi generelt forventer at se en forbedring i det nuværende dystre globale vækstbillede over det kommende halve år. Dertil er det værd at holde fast i, at det indenlandske vækstpotentiale fortsat er solidt. Men vi kommer ikke uden om, at risikoen for at vi kommer til at se en mere tydelig stigning i ledigheden over den kommende tid er steget betragteligt over de seneste måneder og nu befinder sig på det højeste niveau siden den europæiske gældskrise rasede i årene 2011-2012.

Ledigheden har været næsten uændret over det seneste år

Kilde: Danmarks Statistik, AUS07

Detailsalget står i stampe - udsigt til svagt julesalg

Danmarks Statistik offentlig gjorde tirsdag tal der viser, at detailsalget faldt med 0,2% i oktober. Det betyder, at detailsalget nu kun er steget med beskedne 0,4% over de seneste tre måneder. Mens salget af fødevarer og andre dagligvarer er steget med 0,5% over de seneste tre måneder, så er salget af beklædning mv. faldet med 1,2%.

De seneste måneders svage udvikling i detailsalget skal blandt andet ses i sammenhæng med at forbrugertilliden er faldet til det laveste niveau i tre år. Forbrugerne er særligt blevet mere bekymret på dansk økonomis vegne og forventer stigende arbejdsløshed. Når forbrugerne bliver mere bekymrede for fremtidsudsigterne, så er automatreaktionen normalt at der skrues ned for forbruget og op for opsparingen. Dertil har den seneste opbremsning i jobvæksten også bidraget til at hive fart ud af privatforbruget.

Det er dog vigtigt at holde fast i, at det bestemt ikke er økonomisk smalkost hos danskerne, der nu holder forbruget tilbage. Så langt fra. Danskernes privatøkonomi er bundsolid efter flere år med solid reallønsfremgang, lave renter, høj beskæftigelse og generelt fremgang på boligmarkedet. Dertil har den seneste konverteringsbølge givet boligejernes privatøkonomi en yderligere saltvandsindsprøjtning.

Når det er sagt, så er den stigende usikkerhed hos forbrugerne og den svage udvikling i beskæftigelsen ikke godt nyt for forbruget og væksten herhjemme. Privatforbruget udgør i omegnen af 50% af BNP, og er udset til at være en meget vigtig vækstmotor i dansk økonomi over de kommende år. Ikke mindst i en situation, hvor væksten i eksporten formentlig vil miste fart oven på den seneste afmatning på vores eksportmarkeder.

De seneste måneders svage udvikling i detailsalget er dertil et varsel om, at julesalget i år meget vel kan misse sidste år rekord. Et forsigtigt bud er nu, at julesalget ender lige under sidste års rekord.

Fin vækst i dansk økonomi - men farerne lurar om hjørnet

Fredag offentliggjorde Danmarks Statistik tal, der viser, at BNP-væksten uændret er opgjort til 0,3% i tredje kvartal. Det er umiddelbart en nedgang i forhold til første halvår 2019, hvor den gennemsnitlige kvartalsvækst foreløbigt er opgjort til 0,7%. Det dækker dog over en flot fremgang i andet kvartal på 1,1%, mens væksten lå på et rundt nul i første kvartal.

Det springer i øjnene, at eksporten viste det største positive vækstbidrag i tredje kvartal, mens det er den indenlandske efterspørgsel, dvs. primært privatforbruget og investeringerne, der trækker ned.

Det virker næsten besynderligt med tanke på, at væksten på vores største eksportmarkeder i Tyskland, Sverige og Storbritannien er gået i nul over de seneste kvartaler. Fremgangen i eksporten vidner dog om, at salget af medicin, vindmøller og landbrugsvarer fortsat klarer sig godt på trods af afmatningen på vores eksportmarkeder. Der er dog det men, at vi fra andre statistikker kan se, at eksporten af mere konjunkturfølsomme varer til fx Tyskland har vist en opbremsning over de seneste måneder.

Den svage udvikling i såvel investeringerne og privatforbruget kan desværre være et tegn på, at en begyndende krisefrygt har dæmpet på forbrugs- og investeringslysten. Den svage udvikling i privatforbruget og investeringerne skal således primært ses i sammenhæng med, at både forbruger- og erhvervstilliden er faldet over de seneste måneder.

Som sædvanlig er det vigtigt at være opmærksom på, at dagens tal er meget usikre. Ifølge Danmarks Statistik er dagens tal opgjort med en usikkerhed på +/- 0,5 procentpoint. BNP-tallene er dog over de seneste år løbende blevet opjusteret meget markant. Dagens foreløbige BNP-tal skal derfor også tages med meget store forbehold.

Ser vi på den samlede kurv af økonomiske nøgletal, så er der rigtigt nok tegn på, at væksten i dansk økonomi er bremset en smule op i løbet af tredje kvartal. Fremgangen i detailsalget og beskæftigelsen er bremset op samtidig med, at forbrugerne og erhvervslivet er blevet mere bekymret for vækstudsigterne.

Det foreløbige BNP-tal for årets første tre kvartaler viser, at der samlet set er udsigt til en BNP-vækst på omkring 2% i år. Dog med det store forbehold at tallene er foreløbige. Det er en solid vækst, der viser, at 2019 samlet set har været et opsvingsår.

Ser vi fremad, så forventer vi dog en mere svag BNP-vækst ind i 2020. Det skyldes primært, at vi forventer, at se en opbremsning i eksportvæksten over de kommende kvartaler. Næste år er der formentlig udsigt til en BNP-vækst på i omegnen af 1-1,5% herhjemme. Men vi kommer desværre ikke uden om, at risikoen for en mere hård opbremsning i dansk økonomi i øjeblikket er betydelig.

Industriens krisefrygt aftog i november

Torsdag offentliggjorde Danmarks Statistik tal der viser, at den sammensatte konjunkturindikator for industrien steg fra minus 12 i oktober til minus 6 i november. Stegningen kommer efter, at industriens forventninger ellers er faldet lodret over de seneste måneder. Vi har set en lignende udvikling i Tyskland over de seneste måneder, hvor krisefrygten nu heller ikke længere blot stiger måned for måned. Fremgangen skyldes især, at industriens vurdering af ordrebeholdningen er mindre negativt i november end i oktober, men også at produktionsforventningerne og lagerbeholdningen har udvikler sig mere gunstigt.

Årsagen til at industriens krisefrygt er aftaget en smule, er formentlig den seneste skrøbelige fremgang i handelsforhandlingerne mellem Kina og USA. Risikoen for et hårdt og ukontrollerbart brexit er dertil trådt i baggrunden. Den begyndende stabilisering i industriens krisefrygt giver håb om, at recessionen i industrien nu ikke længere forværres. Det er bestemt vigtigt, da en mærkbar og langvarig nedtur i industrien både herhjemme og i vores nabolande kan trække hele økonomien i recession.

Når det er sagt, så ligger industriens forventninger fortsat på et meget lavt niveau både herhjemme og i udlandet. Den globale industri er mere eller mindre gået i recession på bagkant af et tydeligt fald i verdenshandlen. Krisefrygten har dertil ledt til et fald i investeringsaktiviteten.

Ser vi fremad, så har vi dog fortsat en forventning om at det nuværende dystre vækstbillede vil blive forbedret – ikke mindst i industrien. Lave renter, et styrket arbejdsmarked og en mere lempelig finanspolitik bør i vores optik give anledning til en moderat styrket vækst i euroområdet over de kommende måneder. Men man kommer desværre ikke uden om, at risikoen for en længerevarende afmatning er steget betydeligt oven på den seneste svækkelse i de globale økonomiske nøgletal. Risikoen er desværre klart på nedsiden i øjeblikket.

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107.